

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/P/KSO/2018/402

BETREFT: miskennen participatiedecreet bij omvorming naar een eerstegraadsschool.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: 26 maart 2018.

1.2. Verzoekers

[X], advocaat, namens 34 ouders.

1.3. Verweerder

- Schoolbestuur: [A].

- School: [B].

1.4. CZB

Bij aangetekende brief van 23 maart 2018 (met ontvangst op 26 maart) dient de raadsman van de verzoekers bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een klacht in. Met een e-mail van diezelfde datum wordt een stukkenbundel bij de klacht ingediend.

Bij aangetekende brief van 16 april 2018 wordt het schoolbestuur in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 14 mei 2018. Een afschrift van die brief wordt bezorgd aan de directie van de school. Bij e-mail van 24 april 2018 wordt de verzoekende partij uitgenodigd voor de zitting. Bij e-mail van diezelfde datum laat de raadsman van de verzoekers weten op de zitting aanwezig te zijn.

Bij aangetekende brief van 2 mei 2018 zendt verwerende partij haar verweerschrift met een geïnventariseerd stukkenbundel. Het verweerschrift wordt eveneens op 2 mei 2018 per e-mail bezorgd aan het secretariaat van de Commissie en aan de raadsman van de verzoekers.

Bij e-mail van 7 mei 2018 wordt het stukkenbundel bij het verweerschrift aan de raadsman van de verzoekers bezorgd.

2. INHOUD van de KLACHT

De klacht heeft betrekking op de beslissing om – in het kader van een bredere herstructurering van de [C] Scholengemeenschap – [B] om te vormen van een zesjarige ASO-school tot een eerstegraadsschool. Bij de totstandkoming van deze beslissing heeft het schoolbestuur volgens de verzoekers nagelaten het door het participatiedecreet (artikels 21 en 22) vereiste overleg met de schoolraad te voeren.

De verzoekers geven een chronologisch overzicht van feiten, waaruit moet blijken dat voorafgaand aan de betwiste beslissing, geen enkele communicatie werd gevoerd noch enig overleg werd gehouden.

Op 8 februari 2018 heeft het bestuur via Smartschool een mededeling verspreid over zijn beslissing van 7 februari 2018 omtrent de grote lijnen van het nieuwe kader waarbinnen de scholen van de scholengroep [C] vanaf 1 september 2019 zullen opereren.

Uit het verslag van de schoolraad van 26 februari 2018 blijkt dat de schoolraad niet op de hoogte was van de voorgenomen herstructurering. Op 27 februari 2018 vond een infomoment voor de ouders plaats waarbij duidelijk zou gesproken zijn van een genomen beslissing en zou zijn toegegeven dat er geen inspraak of participatie is geweest.

Volgens de verzoekers heeft het schoolbestuur in zijn communicatie steeds laten uitschijnen dat de uitgezette structuur, waarbij [B] wordt omgevormd naar een eerstegraadsschool, vastligt. Voor de verdere invulling van deze structuur zou dan wel inspraak gegeven worden.

De verzoekers menen dat het geschetste verloop van de feiten aantoont dat de overlegbevoegdheid van de schoolraad flagrant werd miskend.

De voorliggende betwisting behoort volgens de verzoekers alleszins tot het “studieaanbod” waarover het schoolbestuur overeenkomstig art. 21,2° van het participatiedecreet ieder ontwerp van beslissing voor overleg moet voorleggen aan de schoolraad. Dergelijk overleg is er nooit geweest: de schoolraad werd niet geïnformeerd over het plan en een beslissing die reeds definitief was werd louter meegedeeld. Het dossier bevat geen aanwijzingen dat een overleg in de zin van de artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet werd gevoerd. Daarmee is de voorliggende beslissing volgens de verzoekers niet geldig tot stand gekomen.

De verzoekers wijzen erop dat bij het vereiste overleg de nadruk ligt op onderlinge communicatie en dat het bewijs van dat overleg wordt geleverd door een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen en een gemotiveerde eindbeslissing die het bestuur neemt na het overleg en waarvan de schoolraad in kennis wordt gesteld. In voorliggend dossier is echter geen sprake van dergelijk verslag of gemotiveerde eindbeslissing.

Een remedie zou er volgens de verzoekers in kunnen bestaan de beslissing in te trekken of minstens op te schorten in afwachting van een geloofwaardig georganiseerd overleg binnen de schoolraad. In dat geval moet het overleg zijn open karakter behouden en eventueel kunnen leiden tot een inhoudelijk nieuwe beslissing.

De tekortkoming van het bestuur is volgens de verzoekers ook ernstig genoeg om een sanctie op te leggen, mede gelet op het gegeven dat men in 2005 een gelijkaardige hervorming trachtte door te duwen zonder inspraak.

Tot slot stellen de verzoekers dat zij als ouderraad al lange tijd meer info vragen over leerlingenaantallen en financiële cijfers maar deze niet krijgen.

3. INHOUD van het VERWEER

Verwerende partij geeft in een overzicht van de feitelijke elementen van het dossier aan dat de plannen tot herstructurering van de [C] Scholengemeenschap zijn aangevat in het najaar 2017. Nadat in september 2017 een leerlingenverlies van 160 leerlingen en een situatie die zich niet leek te keren in de campussen [B] en [D] was vastgesteld, gaf een analyse in oktober 2017 aanleiding tot een herstructureringsplan. Dat plan kreeg de naam [E]-project.

Binnen dit project nam de raad van bestuur van de scholengemeenschap op 7 februari 2018 een beslissing over de grote lijnen van het nieuwe kader waarbinnen de [C] scholengroep zal

opereren. Deze beslissing werd, samen met meer info over het project en een persmededeling, meegedeeld op 8 februari 2018.

Op 7 en 8 februari 2018 werden aparte infomomenten georganiseerd voor alle geledingen van de schoolraden. De schoolraden als dusdanig werden op dat moment niet uitgenodigd. Met de infomomenten per geleding hoopte het bestuur een bredere groep van betrokkenen te kunnen bereiken.

Na de mededeling op 8 februari drukken verschillende ouders per e-mail hun bezorgdheden uit. Zij worden door het bestuur uitgenodigd voor een gesprek. Er volgt ook een nieuwe brief naar de ouders waarin zij worden uitgenodigd om via de ouderraden in gesprek te blijven en waarin wordt gesteld dat het bestuur enkel de grote lijnen heeft vastgelegd.

Directie, leerkrachten en vakwerkgroepen van de eerste graad worden uitgenodigd voor infomomenten en vergaderingen. De schoolraad wordt op 23 maart 2018 uitgenodigd voor een bespreking op 24 april 2018 van de stand van zaken inzake infrastructuur, het organogram van [C] en de missie/visie van [C] en daaromtrent advies te geven. Voor de ouders wordt een infoavond georganiseerd op 27 februari 2018.

Binnen de verschillende schoolraden van de scholengroep werden de herstructureringsplannen toegelicht en werd gedebatteerd over de voorgenomen herstructurering. Tijdens de schoolraad van campus [B] van 26 februari wordt aangekaart dat het bestuur niet in overleg is getreden. Op vraag van de schoolraad wordt een extra vergadering met het schoolbestuur gepland op 19 april 2018. Het bestuur heeft tijdens deze vergadering het [E]-project toegelicht en verduidelijkt dat enkel een beslissing werd genomen over het algemeen kader maar dat het verdere proces nog volledig inhoudelijk ingevuld moet worden door intern overleg. De vijf andere schoolraden binnen de scholengroep gaan, niettegenstaande een aantal bezorgdheden, akkoord met de voorgenomen herstructurering. Op 24 april 2018 vindt een overkoepelende schoolraad plaats waar een stand van zaken omtrent de reorganisatie en de aandachtspunten van de schoolraden per campus worden samengevat.

In haar verweer stelt verwerende partij in de eerste plaats dat de klacht onontvankelijk is wegens gebrek aan belang.

Volgens verwerende partij vereenzelvigen de verzoekers hun belangen met die van de schoolraad van de campus [B], en kunnen zij bijgevolg maar een nadeel inroepen in de mate dat de schoolraad ook benadeeld is. Dit laatste is volgens verwerende partij niet het geval, nu in consensus met de schoolraad werd beslist een aanvullend volwaardig overleg te voeren omtrent het voorgenomen kader van het herstructureringsplan en dit overleg wordt gevolgd door een weloverwogen beslissing van het schoolbestuur, waardoor alsnog werd gehandeld in overeenstemming met de doelstellingen van het participatiedecreet.

Verwerende partij stelt ervoor geopteerd te hebben de schoolraden een volledig kader voor te leggen waarover inspraak werd gevraagd. Dat geen overleg heeft plaatsgevonden met de schoolraden is feitelijk onjuist. Alle schoolraden binnen de scholengemeenschap werden geraadpleegd aangaande het voorgenomen kader tot herstructurering en hebben hun standpunt daarover kunnen vormen.

Nadat de schoolraad van [B] de wijze van communicatie had gelaakt, werd in consensus met de schoolraad beslist een aanvullend overleg te organiseren omtrent het voorgenomen kader op 19 april 2018. De resultante van deze consensus en constructieve houding van de schoolraad is dat de schoolraad daadwerkelijk over de inhoud van het kader heeft kunnen overleggen met de verwerende partij en dat dit overleg ook kan bijdragen tot een weloverwogen beslissing aangaande het voorgenomen kader. De verwerende partij wijst erop immers ook beslist te hebben dat samen met een aanvullend overleg met de schoolraad van de campus [B] er een bijzondere raad van bestuur moest worden vastgelegd met het oog op een beslissing aangaande het voorgenomen kader waarbij er rekening kan worden gehouden met de geleverde standpunten, opinies en adviezen in de zes geraadpleegde schoolraden. Deze

bijzondere raad van bestuur zal plaatsvinden op 17 mei 2018. Verwerende partij meent op deze wijze in overeenstemming met de doelstellingen van het participatiedecreet een volwaardig overleg te hebben georganiseerd met de betrokken schoolraden op basis van volledige informatie.

Uit het voorgaande volgt volgens verwerende partij dat het ingeroepen nadeel ten aanzien van de schoolraad niet (meer) bestaat en de verzoekers geen belang hebben bij de klacht.

De verzoekers lijken met de voorliggende klacht volgens verwerende partij een standpunt te willen opdringen dat de schoolraad van de campus [B] niet heeft ingenomen en ook niet bereid is om te willen innemen. Het komt de verwerende partij dan ook voor dat de verzoekers een louter formele kritiek willen blijven aanvoeren met het doel om een eigen standpunt op te dringen, zonder dat de belangen van de schoolraad in deze geschaad zijn. Daarenboven merkt verwerende partij op dat ook de oudervereniging zich distantieert van de klacht.

Verwerende partij stelt vervolgens dat het doel van het participatiedecreet bereikt is. De verwerende partij en de schoolraad [B] hebben in onderling overleg een oplossing geboden aan de kritiek dat het voorgestelde kader door de verwerende partij als feitelijk beslist zou zijn opgedrongen. Gelet op de gespannen sfeer op de schoolraad van de campus [B] van 26 februari 2018 werd een aanvullende schoolraad georganiseerd, teneinde te verduidelijken dat het advies van de schoolraad gevraagd werd en gewaardeerd zou worden, om zo tot een waarachtig overleg zoals het participatiedecreet dat voorschrijft te komen. Dat de betwiste beslissing van het schoolbestuur niet wordt ingetrokken of opgeschort sluit immers niet uit dat niettemin een daadwerkelijk overleg tussen de schoolraad en het schoolbestuur wordt georganiseerd. De vereiste en noodzakelijke inspraak kon alsnog worden bewerkstelligd door de aanvullende bijeenkomst van de schoolraad. Nu in dat kader bovendien beslist werd een bijzondere raad van bestuur te gelasten met als doel om de adviezen verstrekt door de schoolraden mee op te nemen in de verdere uitwerking van het [E]-project, meent verwerende partij tegemoet te zijn gekomen aan haar verplichtingen inzake participatierechten.

Waar de verzoekers tot slot beweren dat de directie informatie achterhoudt, stelt de verwerende partij dat zij zich foutief vereenzelvigen met de ouderraad en daarnaast geenszins aantonen op welke wijze de artikelen 21 en 22 van het participatiedecreet geschonden zouden zijn.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 14 mei 2018 om 13.30 uur.

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter;

Hilde Timmermans, Thijs Streng, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Voor verzoekende partij:

- [X], advocaat;

Voor verwerende partij:

- [F], coördinerend directeur [C] scholengemeenschap;
- [G], advocaat.

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1. Regelgeving

** Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016*

Artikel VII.5

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake: [...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om :

1° een gedeeltelijke terugbetaling van het werkingsbudget van de betrokken school of centrum, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken school voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van dat werkingsbudget en kan er niet toe leiden dat het aandeel in het werkingsbudget dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn;

2° Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse Regering verstreken is. Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

** Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad*

Artikel 4

De schoolgemeenschap heeft de maatschappelijke opdracht om:

1° de organisatie, de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen, met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen;

2° bij te dragen aan de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat.

Artikel 5

Participatierechten versterken het draagvlak van de scholen en garanderen de samenwerking van de onderwijsbetrokkenen bij het realiseren van de onderwijs- en opvoedkundige opdrachten van de scholen.

Bij de ontwikkeling van een participatief schoolklimaat wordt te allen tijde rekening gehouden met de draagkracht en de mogelijkheden van de leerlingen.

Artikel 6

De uitoefening van de participatierechten doet geen afbreuk aan de verantwoordelijkheid van de inrichtende macht, respectievelijk de directeur voor genomen beslissingen.

De uitoefening van de participatierechten kan niet raken aan de vrijheid van de inrichtende macht om een eigen pedagogisch project te ontwikkelen.

De uitoefening van de participatierechten heeft geen betrekking op de arbeidsvoorwaarden waarover het lokaal comité zich uitspreekt.

Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

Het schoolbestuur bezorgt daartoe aan de leden van de schoolraad, samen met de vergaderagenda, alle relevante documenten. Indien tijdens of na een overleg vastgesteld wordt dat er cruciale informatie ontbreekt, dan wordt de desbetreffende beslissing van het schoolbestuur opgeschort.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen.

Artikel 18

De schoolraad kan aan het schoolbestuur uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden opgesomd in artikel 21. Het schoolbestuur geeft na ontvangst van dit advies binnen dertig kalenderdagen een met redenen omkleed antwoord.

Artikel 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

1° de bepaling van het profiel van de directeur;

2° het studieaanbod;

3° het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties;

4° de opstapplaatsen en de busbegeleiding in het kader van het door het schoolbestuur aangeboden vervoer;

5° de vaststelling van het nascholingsbeleid;

6° het beleid met betrekking tot experimenten en projecten;

7° het opstellen of wijzigen van de volgende regelingen :

a) het schoolreglement;

b) het schoolwerkplan in het basisonderwijs;

c) het beleidsplan of het beleidscontract dat de samenwerking regelt tussen de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding;

8° de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van artikel 26, § 1, 1°,

a) en c), van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten;

9° de vaststelling van de criteria voor de aanwending van lestijden, uren, uren-leraar en punten;

10° het welzijns-, veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school ten aanzien van de leerlingen, met inbegrip van het in eigen beheer of door derden verstrekken van gezonde en evenwichtige schoolmaaltijden;

11° het beleid met betrekking tot interne kwaliteitszorg, met inbegrip van de bespreking van de resultaten van een schooldoorlichting;

12° het gelijke-onderwijskansenbeleid in het secundair onderwijs.

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing. Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen zoals voorzien in artikel 15.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

Artikel 33

Klachten inzake de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikelen 18 tot en met 22 kunnen door de schoolraad, zijn geledingen en iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur zoals bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-Mozaïek.

** Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.*

5.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

5.3. Ontvankelijkheid – belang

Verwerende partij stelt dat de klacht onontvankelijk is wegens een gebrek aan belang. Zij meent dat de verzoekers, die geen lid zijn van de schoolraad, maar een nadeel kunnen invoeren in de mate dat de schoolraad van [B] ook benadeeld is. Dit laatste is volgens verwerende partij niet het geval, nu in consensus met de schoolraad werd beslist een aanvullend volwaardig overleg te voeren omtrent het kader van het herstructureringsplan en dit overleg wordt gevolgd door een weloverwogen beslissing van het schoolbestuur, waardoor alsnog werd gehandeld in overeenstemming met de doelstellingen van het participatiedecreet. Daaruit volgt dat het invoeren nadeel ten aanzien van de schoolraad niet (meer) bestaat en de verzoekers geen belang hebben bij de klacht.

De stelling van de verwerende partij wordt niet gevolgd.

De voorliggende klacht strekt ertoe te horen vaststellen dat bij de totstandkoming van de beslissing van 7 februari 2018 inzake de herstructurering van de [C] Scholengemeenschap, werd nagelaten het door het participatiedecreet (artikels 21 en 22) vereiste overleg met de schoolraad te voeren. Nu de bestreden beslissing onder meer betrekking heeft op de omvorming tot eerstegraadsschool van de school waar de kinderen van verzoekers schoollopen en daardoor onmiskenbaar een weerslag heeft op hun keuzemogelijkheden inzake onderwijs, ziet de Commissie niet in hoe de verzoekers er geen belang zouden bij hebben dat daarbij het verplicht

te doorlopen participatietraject in overeenstemming met het decreet niet geschonden wordt. Binnen dat participatietraject is het immers mogelijk vanuit de schoolraad bij een voorgenomen beslissing bezwaren, voor- en nadelen en eventuele alternatieven aan te brengen.

De vraag of het schoolbestuur alsnog heeft gehandeld in overeenstemming met de doelstellingen van het participatiedecreet door een aanvullend overleg te voeren met de schoolraad, behoort voor de Commissie tot de grond van de zaak en zal in het desbetreffende onderdeel van deze beslissing behandeld worden.

De Commissie is van oordeel dat de verzoekende partij van een voldoende belang doet blijken.

5.4. Beslissing

5.4.1. Participatie. Algemeen.

De memorie van toelichting bij het participatiedecreet gaat er van uit “dat bij een democratische samenleving een democratische schoolcultuur hoort. Alle betrokken geledingen moeten derhalve de kans krijgen deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorwaarden moeten worden geschapen om de betrokkenheid van alle geledingen op diverse niveaus van het onderwijs- en schoolbeleid te vergroten” (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 3). Het decreet creëert daartoe het orgaan van de schoolraad waarin de verschillende geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur elkaar ontmoeten. Zo worden de inzichten en betrachtingen van de afzonderlijke geledingen samengebracht in één formeel participatieorgaan. Het participatiedecreet kent de schoolraad een recht op informatie, op advies en op overleg toe. De inhoud en de draagwijdte van het recht om te adviseren en te overleggen worden in het decreet nader beschreven. Daarbij wordt ook de eindverantwoordelijkheid van het schoolbestuur erkend en bevestigd.

5.4.2. Toepassing.

5.4.2.1. De voorliggende betwisting heeft betrekking op de omvorming van [B] – in het kader van het ruimere herstructureringsplan van de [C] Scholengroep – van zesjarige ASO-school tot een eerstegraadsschool. Dit behoort onbetwistbaar tot het “studieaanbod” waarover het schoolbestuur overeenkomstig artikel 21, 2° van het participatiedecreet ieder ontwerp van beslissing voor overleg voorlegt aan de schoolraad.

5.4.2.2. De Commissie stelt vast dat het schoolbestuur op 7 februari 2018 met betrekking tot de reorganisatie van de Scholengemeenschap [C] heeft beslist dat ‘[C] evolueert naar een onderwijsgroep met een sterke pedagogische visie’ en ‘de 6 scholen intenser gaan samenwerken in de eerste graad en de bovenbouw’, wat zich in de bi-pool [H] vanaf 1 september 2019 vertaalt in een omvorming van de vier scholen tot één eerstegraadsschool in [B] en voor wat betreft de bovenbouw drie domeinscholen. In het verslag van de raad van bestuur is verder onder het punt ‘5. Overleg met inspraak/participatieorganen’ opgenomen dat de krijtlijnen worden bepaald door het bestuur en de participatieorganen zullen worden betrokken bij de verdere pedagogische invulling.

De genoemde beslissingen omtrent ‘de grote lijnen van het nieuwe kader waarbinnen de scholengroep [C] en alle personeelsleden de kans zullen krijgen om de modernisering van het secundair onderwijs in [C] voor te bereiden en te realiseren’ worden als dusdanig aan de ouders gecommuniceerd met een mededeling van 8 februari 2018. De mededeling vermeldt daarbij ook expliciet waarover de raad van bestuur nog niet heeft beslist: de directies zullen in overleg met de inspraakorganen nadenken en beslissen over zaken als de aanvraag van nieuwe studierichtingen, de lessentabellen, de samenstelling van de klassen en de directie- en

lerarenteams, die het herstructureringsplan verder invulling moeten geven. Ook in de persmededeling van 8 februari en in navolgende communicatie aan verschillende actoren binnen de schoolgemeenschap (vb. stuk 12 dossier: infobrief leerlingenraad; stuk 13: brief aan ouders; stuk 20: uitnodiging infomoment directie en leerkrachten; stuk 26: folder ouders en leerlingen; stuk 27: Powerpointpresentatie info-avond) is sprake van een ‘genomen beslissing’ of wordt minstens geen enkel voorbehoud gemaakt als zou het gaan om een beslissing die nog niet definitief is.

De stukken van het dossier laten daarmee voor wat betreft de beslissing van 7 februari 2018 inzake de krijtlijnen van het herstructureringsplan – waartoe in elke geval ook de omvorming van [B] tot een eerstegraadsschool wordt gerekend – geen andere lezing toe dan dat deze op dat moment als een definitief moesten beschouwd worden. Nu de omvorming van een school tot een eerstegraadsschool zoals gezegd ontegensprekelijk tot het studieaanbod behoort, moest op grond van artikel 21, 2° van het participatiedecreet over deze beslissing voorafgaandelijk overlegd worden met de schoolraad.

Uit het dossier blijkt evenwel dat de beslissing eerst tijdens de vergadering van 26 februari 2018 aan bod kwam op de schoolraad van [B]. Waar de andere schoolraden binnen de scholengroep – hoewel het herstructureringsplan ook daar pas eind februari of later aan bod kwam – zich ondanks een aantal bekommernissen achter de beslissing van 7 februari 2018 lijken te scharen, is er blijkens het verslag van die vergadering bij de leden een groot ongenoegen omwille van het feit dat de beslissing van het schoolbestuur was genomen zonder enig voorafgaandelijk overleg. Het dossier bevat inderdaad geen enkele aanwijzing dat het herstructureringsplan binnen de schoolraad eerder dan 26 februari 2018 voorwerp van bespreking was geweest. Nu ook de verwerende partij ter zitting erkent dat met betrekking tot de beslissing van 7 februari 2018 geen voorafgaand overleg binnen de schoolraad heeft plaatsgevonden, laten voormelde gegevens de Commissie geen ander besluit toe dan dat de betwiste beslissing tot stand is gekomen met miskenning van het participatiedecreet.

5.4.2.3. De verwerende partij stelt alsnog tegemoet te zijn gekomen aan haar verplichtingen inzake participatie, door op vraag van de schoolraad van [B] een aanvullend volwaardig overleg over de inhoud van het kader van het herstructureringsplan te hebben georganiseerd op 19 april 2018, en dit overleg te laten volgen door een beslissing op 17 mei 2018 van het schoolbestuur waarbij rekening kan worden gehouden met de geleverde standpunten van de schoolraden van de scholengroep.

De Commissie stelt vast dat in het verslag van de extra schoolraad op 19 april 2018 wordt vermeld dat het bestuur toelichting heeft gegeven inzake de ‘timing bij de uitvoering van het project’ en heeft geantwoord op vragen en opmerkingen m.b.t. het herstructureringsplan. Volgens verklaringen ter zitting zou, na een terugkoppeling door de leden met de verschillende geledingen, op 17 mei 2018 nog een nieuwe schoolraad volgen.

De Commissie benadrukt dat voor een geloofwaardig remediërend overleg vereist is dat het zijn open karakter behoudt en eventueel moet kunnen leiden tot een inhoudelijk nieuwe beslissing. Overleg over een beslissing die onomkeerbaar is en een voldongen feit uitmaakt, is inhoudsloos. Dergelijk overleg zuiver *pro forma* beantwoordt niet aan wat de decreetgever met het in het participatiedecreet voorgeschreven overleg heeft gewild (zie CZB/KL/P/GV/2015/358b; CZB/KL/P/KBO/2014/352; CZB/KL/P/KBO/2013/321).

Ter zitting deelt het schoolbestuur mee haar beslissing inzake de krijtlijnen van het herstructureringsplan op de vergadering van 17 mei 2018 te heroverwegen in het licht van de standpunten van de schoolraden binnen de scholengroep. Daaruit leidt de Commissie af dat, in weerwil van de eerder door het bestuur gevoerde communicatie, er op dit vlak nog geen onomkeerbare beslissing is genomen. Het door het bestuur uitgesproken engagement om haar beslissing te heroverwegen zal dan moeten blijken uit een aan de Commissie voor te leggen gemotiveerde eindbeslissing waarin de standpunten van de schoolraden in aanmerking worden

genomen. In die omstandigheden ziet de Commissie voorlopig dan ook geen aanleiding tot het opleggen van een sanctie.

Voor zover als nodig roept de Commissie het bestuur op om met betrekking tot de verdere (pedagogische) invulling van het herstructureringsplan tijdig een overlegprocedure overeenkomstig het participatiedecreet op gang te brengen.

5.4.3. De Commissie komt tot volgende beslissing:

Met betrekking tot de beslissing van 7 februari 2018 inzake de reorganisatie van de scholengroep [C] – waartoe ook de omvorming van [B] tot een eerstegraadsschool wordt gerekend – werd geen voorafgaandelijk overleg met de schoolraad gevoerd in de zin van art. 21, 2° van het participatiedecreet. De beslissing is daarmee tot stand gekomen met miskennen van de regels inzake participatie. De klacht is gegrond.

Het overleg over het herstructureringsplan met de schoolraad dat het bestuur alsnog heeft georganiseerd, kan beschouwd worden als een overleg in de zin van het participatiedecreet voor zover het wordt gevolgd door een heroverweging van de beslissing van 7 februari 2018. Dergelijke heroverweging moet blijken uit een gemotiveerde eindbeslissing. De Commissie neemt akte van het ter zitting uitgesproken voornemen van het schoolbestuur om de beslissing te heroverwegen in het licht van de standpunten van de schoolraden binnen de scholengroep. In die omstandigheden is er momenteel geen reden om een sanctie op te leggen.

De Commissie nodigt het schoolbestuur uit om de Commissie uiterlijk op 1 september 2018 haar gemotiveerde eindbeslissing mee te delen.

5.5. Sanctieregeling

Artikel VII.5 codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 bepaalt dat de Commissie, wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan beslissen om een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

Om de redenen hoger vermeld ziet de Commissie in dit dossier voorlopig geen aanleiding tot het opleggen van een sanctie.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 14 mei 2018

Frederik Stevens
Waarnemend secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter